

Warszawa, dnia 23 września 2013 r.

Poz. 1121

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

z dnia 29 maja 2013 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się
bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus***

1. Na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 197, poz. 1172 i Nr 232, poz. 1378) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 kwietnia 2007 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. Nr 70, poz. 472), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 kwietnia 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. Nr 94, poz. 556 oraz z 2012 r. poz. 495).

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity rozporządzenia nie obejmuje § 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 kwietnia 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. Nr 94, poz. 556 oraz z 2012 r. poz. 495), który stanowi:

„§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów § 1 pkt 2 i 10, które wchodzi w życie po upływie dwunastu miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: wz. *K. Plocke*

Załącznik do obwieszczenia Ministra Rolnictwa
i Rozwoju Wsi z dnia 29 maja 2013 r. (poz. 1121)

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 6 kwietnia 2007 r.

w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*²⁾

Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1–4 i art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 849, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe sposoby postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, powodującej bakteriozę pierścieniową ziemniaka, w tym:
 - a) metody zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii,
 - b) metody wykrywania i identyfikacji tej bakterii,
 - c) sposób wyznaczania stref, w których powinny być stosowane środki w celu zwalczania lub zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii,
 - d) warunki prowadzenia produkcji, obrotu, przemieszczania, przechowania, nabywania lub zbywania roślin ziemniaka;
- 2) dokument potwierdzający, że w partii bulw ziemniaka przemieszczanych do innych państw członkowskich Unii Europejskiej nie stwierdzono występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) sadzenie – każdą czynność mającą na celu umieszczenie roślin w podłożu w sposób umożliwiający ich wzrost, reprodukcję lub rozmnożenie;
- 2) miejsce produkcji – gospodarstwo rolne albo jego część będącą wyodrębnioną jednostką produkcyjną, albo kilka gospodarstw będących zorganizowaną całością produkcyjną.

§ 3. 1. Kontrolę występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, zwaną dalej „urzędową kontrolą”, przeprowadza wojewódzki inspektor ochrony roślin i nasiennictwa, zwany dalej „wojewódzkim inspektorem”, na bulwach ziemniaka (*Solanum tuberosum*) oraz na roślinach ziemniaka znajdujących się w uprawie, w zakresach i terminach uwzględniających systemy produkcji roślin ziemniaka oraz biologię bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, a także wiedzę naukową w tym zakresie.

2. Urzędowa kontrola obejmuje:

- 1) pobieranie prób bulw ziemniaka, w tym bulw pochodzących z przechowalni, oraz przeprowadzanie badań laboratoryjnych;
- 2) ocenę organoleptyczną bulw ziemniaka po ich przekrojeniu;
- 3) pobieranie prób roślin ziemniaka i przeprowadzanie badań laboratoryjnych.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Przepisy rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 131, z późn. zm.).

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 20, poz. 106, Nr 31, poz. 206 i Nr 98, poz. 817, z 2010 r. Nr 47, poz. 278, z 2011 r. Nr 54, poz. 278, Nr 63, poz. 322, Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016, z 2012 r. poz. 1512 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 455.

3. Badania, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 3, wojewódzki inspektor przeprowadza z zastosowaniem metod diagnozowania, wykrywania i identyfikacji bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, określonych w załączniku I do dyrektywy Rady 93/85/EWG z dnia 4 października 1993 r. w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. WE L 259 z 18.10.1993, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 15, str. 131) zmienionej dyrektywą Komisji 2006/56/WE z dnia 12 czerwca 2006 r. zmieniającą załączniki do dyrektywy Rady 93/85/EWG w sprawie zwalczania bakteriozy pierścieniowej ziemniaka (Dz. Urz. UE L 182 z 04.07.2006, str. 1).

§ 4. 1. Jeżeli zostały pobrane próby do badań laboratoryjnych, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 i 3, i widoczne są objawy wskazujące na możliwość porażenia bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* lub wstępne wyniki badań laboratoryjnych wskazują na możliwość porażenia tą bakterią, do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań laboratoryjnych:

- 1) nie przemieszcza się roślin ziemniaka lub bulw pochodzących z upraw, partii lub przesyłek, z których pobrano próby do badań laboratoryjnych, chyba że przemieszczenie to odbywa się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora i nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 2) rośliny i bulwy ziemniaka, o których mowa w pkt 1, nie mogą być przeznaczone do sadzenia i nie mogą być w czasie zbioru, transportu lub przechowywania mieszane z innymi partiami bulw ziemniaka;
- 3) wojewódzki inspektor:
 - a) zabezpiecza i przechowuje:
 - wszystkie bulwy ziemniaka lub, jeżeli jest to możliwe, rośliny ziemniaka, które zostały użyte do badań laboratoryjnych,
 - ekstrakt lub inny materiał przygotowany do badań laboratoryjnych, pozostały po przeprowadzeniu tych badań,
 - dokumentację dotyczącą pobrania prób i badań laboratoryjnych,
 - b) podejmuje działania mające na celu wykrycie źródła prawdopodobnego porażenia,
 - c) może stosować inne niż określone w pkt 1 i 2 działania zapobiegające rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, w szczególności urzędowe kontrole przemieszczania roślin lub bulw ziemniaka w obrębie lub poza obiekty gospodarstwa lub miejsca produkcji, związanego z podejrzeniem wystąpienia tej bakterii.

2.⁴⁾ Jeżeli przeprowadzenie badania tożsamości odmianowej jest konieczne w celu wykrycia źródła prawdopodobnego porażenia bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, wojewódzki inspektor zabezpiecza i przechowuje bulwy, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lit. a tiret pierwsze, w sposób umożliwiający przeprowadzenie takich badań.

§ 5. Jeżeli w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych zostanie potwierdzone występowanie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, przez co najmniej miesiąc od dnia powiadomienia o tym Komisji Europejskiej lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej, zabezpiecza się i przechowuje:

- 1) bulwy i rośliny ziemniaka, ekstrakt lub inny materiał przygotowany do badań laboratoryjnych oraz dokumentację, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3 lit. a;
- 2) próbę porażonego materiału roślinnego oberżyny, zainokulowanego ekstraktem z porażonych bulw lub roślin ziemniaka;
- 3) wyizolowaną kulturę bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

§ 6. W przypadku gdy występowanie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* zostanie potwierdzone w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych albo w przypadku otrzymania z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub z państwa trzeciego informacji o stwierdzeniu występowania tej bakterii, potwierdzonego w wyniku badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez służbę ochrony roślin tego państwa, wojewódzki inspektor:⁵⁾

- 1) uznaje za porażone bulwy lub rośliny ziemniaka, partię lub przesyłkę bulw lub roślin ziemniaka, z której zostały pobrane próby do badania, oraz pola i miejsca produkcji, z których pochodzą bulwy lub rośliny uznane za porażone;
- 2) uznaje za skażone maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz wszelkie inne przedmioty, które miały kontakt z porażonymi bulwami lub roślinami ziemniaka, a także, jeżeli jest to możliwe, obiekty, w tym szklarnie, tunele foliowe;

⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 kwietnia 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. Nr 94, poz. 556 oraz z 2012 r. poz. 495), które weszło w życie z dniem 25 maja 2011 r.

⁵⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

- 3)⁶⁾ ustala zasięg prawdopodobnego porażenia tą bakterią, biorąc pod uwagę w szczególności kontakt roślin, produktów roślinnych, przedmiotów, miejsc lub obiektów z porażonymi roślinami ziemniaka, kontakt ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami, przechowalniami lub ich częściami oraz kontakt ze skażonymi obiektami, w tym szklarniami, tunelami foliowymi, polami lub miejscami produkcji, o których mowa w pkt 1, a także powiązania produkcyjne ze skażonymi miejscami lub przedmiotami, oraz określa prawdopodobnie porażone rośliny lub bulwy ziemniaka, lub miejsca produkcji;
- 4) ustala zasięg możliwego rozprzestrzeniania;
- 5) na podstawie stwierdzonego porażenia, skażenia oraz ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzeniania się bakterii ustala strefę zagrożenia, w której podejmowane będą działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

§ 7. Wojewódzki inspektor, ustalając zasięg prawdopodobnego porażenia, uwzględnia:

- 1) bulwy lub rośliny ziemniaka inne niż uznane za porażone znajdujące się w miejscu produkcji uznanym za porażone, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych na obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 2) miejsca produkcji, które miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za porażone, w tym miejsca produkcji, w których wspólnie jest lub był użytkowany sprzęt lub urządzenia używane w produkcji;
- 3) bulwy lub rośliny produkowane w miejscach wymienionych w pkt 2 lub znajdujące się w tych miejscach produkcji w okresie, w którym bulwy lub rośliny ziemniaka uznane za porażone znajdowały się w tych miejscach, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych na obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 4) miejsca przechowywania roślin lub bulw ziemniaka pochodzących z miejsc wymienionych w pkt 2;
- 5) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty, które mogły mieć kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za porażone;
- 5a)⁷⁾ maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty, które mogły mieć kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka uznanymi za prawdopodobnie porażone;
- 6) bulwy lub rośliny ziemniaka mające kontakt z przedmiotami, o których mowa w pkt 5, przed czyszczeniem i dezynfekcją tych przedmiotów, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań na obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 7) bulwy lub rośliny ziemniaka pochodzące z tego samego rozmnożenia klonalnego albo materiału wyjściowego co bulwy lub rośliny ziemniaka uznane za porażone, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo porażenia ze względu na pokrewieństwo klonalne, pomimo uzyskania negatywnych wyników badań laboratoryjnych na obecność bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*; w celu potwierdzenia pokrewieństwa klonalnego wojewódzki inspektor może przeprowadzić badania tożsamości odmianowej;
- 8) miejsca produkcji bulw lub roślin ziemniaka, o których mowa w pkt 7.

§ 8. Wojewódzki inspektor ustala zasięg możliwego rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, włączając miejsca produkcji, bez względu na wynik badań laboratoryjnych na obecność tej bakterii bulw lub roślin ziemniaka uprawianych w tych miejscach produkcji, w których:⁸⁾

- 1) uprawia się ziemniaki lub inne rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* sąsiadujące z miejscami produkcji uznanymi za porażone lub znajdującymi się w zasięgu prawdopodobnego porażenia;
- 2) jest lub był wspólnie używany sprzęt lub urządzenia wykorzystywane przy produkcji lub są lub były sadzone ziemniaki pochodzące z tego samego źródła, w szczególności wyprodukowane w tym samym miejscu produkcji lub przez tego samego producenta.

§ 9. 1. W przypadku uznania bulw lub roślin ziemniaka za porażone wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne wegetatywnych (klonalnych) rozmnożeń rodów ziemniaka, w których wykryto porażenie, w sposób umożliwiający określenie pierwotnego źródła infekcji i zasięgu prawdopodobnego porażenia.

⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

⁸⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

2. Jeżeli, na podstawie badań, o których mowa w ust. 1, wojewódzki inspektor określi pierwotne źródła infekcji i zasięg prawdopodobnego porażenia, może podjąć działania, o których mowa w § 6.

§ 10. Bulw lub roślin ziemniaka, uznanych za porażone, nie przeznaczają się do sadzenia i pod nadzorem wojewódzkiego inspektora:

- 1) umieszcza się na składowisku odpadów, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, w szczególności przeniknięcia jej do obszarów rolniczych, lub
- 2) przeznaczają się do przemysłowego przetworzenia, po bezpośrednim i natychmiastowym dostarczeniu do zakładu przetwórczego, jeżeli zakład ten dysponuje technologią unieszkodliwiania resztek powstałych w czasie przemysłowego przetwarzania gwarantującą, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, oraz systemem czyszczenia i dezynfekcji obejmującym co najmniej środki transportu, lub
- 3)⁹⁾ przeznaczają się do konsumpcji, po ich uprzednim ugotowaniu, lub skarmiania zwierząt, po ich uprzednim ugotowaniu lub uparowaniu, lub
- 4)⁹⁾ spalają się, lub
- 5)¹⁰⁾ zakopuje się na polu, na którym były one uprawiane, lub
- 6)¹⁰⁾ bulwy te przeznaczają się, po bezpośrednim dostarczeniu do zakładów zbiorowego żywienia, do konsumpcji w tych zakładach, jeżeli istnieje w nich możliwość unieszkodliwiania resztek bulw ziemniaka w sposób wykluczający ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, lub
- 7)¹⁰⁾ przeznaczają się do skarmiania zwierząt, na surowo lub po uprzednim zakiszeniu, pod warunkiem że:
 - a) pochodzący od tych zwierząt obornik zostanie poddany gorącej fermentacji, w trakcie której zostanie osiągnięta temperatura wynosząca minimum 65°C przez co najmniej trzy dni, a następnie wykorzystany na gruncie, na którym przez okres co najmniej:
 - roku nie będą uprawiane ziemniaki,
 - dwóch lat nie będą uprawiane ziemniaki przeznaczone do sadzenia,
 - b) maszyny, urządzenia, środki transportu, opakowania, przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty, które miały kontakt z porażonymi bulwami, zostaną poddane czyszczeniu i dezynfekcji.

§ 10a.¹¹⁾ 1. W przypadku wysadzenia bulw ziemniaków, które zostały uznane za porażone, wojewódzki inspektor:

- 1) uznaje za porażone:
 - a) bulwy lub rośliny ziemniaka, uzyskane w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka,
 - b) pola i miejsca produkcji, gdzie były wysadzone porażone bulwy ziemniaka;
- 2) uznaje za skażone:
 - a) maszyny,
 - b) urządzenia,
 - c) środki transportu,
 - d) opakowania,
 - e) przechowalnie lub ich części,
 - f) przedmioty inne niż wymienione w lit. a–e,
 - g) obiekty, w szczególności szklarnie i tunele foliowe
 - jeżeli miały kontakt z bulwami lub roślinami ziemniaka, uzyskanymi w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka;

⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

¹⁰⁾ Dodany przez § 1 pkt 6 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

¹¹⁾ Dodany przez § 1 pkt 7 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

- 3) ustala zasięg prawdopodobnego porażenia bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, biorąc pod uwagę kontakt roślin, produktów roślinnych, przedmiotów, miejsc lub obiektów z bulwami lub roślinami ziemniaka uzyskanymi w wyniku uprawy porażonych bulw ziemniaka, kontakt ze skażonymi maszynami, urządzeniami, środkami transportu, opakowaniami, przechowalniami lub ich częściami oraz kontakt ze skażonymi obiektami, w tym szklarniami, tunelami foliowymi, polami lub miejscami produkcji, o których mowa w pkt 1 lit. b, a także powiązania produkcyjne ze skażonymi miejscami lub przedmiotami, oraz określa prawdopodobnie porażone rośliny lub bulwy ziemniaka, lub miejsca produkcji;
- 4) ustala zasięg możliwego rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 5) ustala strefę zagrożenia, w której będą podejmowane działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, na podstawie stwierdzonego porażenia, skażenia oraz ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzeniania się tej bakterii.

2. Wojewódzki inspektor, w przypadku, o którym mowa w ust. 1, przy ustalaniu zasięgu:

- 1) prawdopodobnego porażenia bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* stosuje przepisy § 7;
- 2) możliwego rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* stosuje przepisy § 8.

§ 11. 1. Resztki powstające w wyniku przeprowadzenia czynności, o których mowa w § 10, unieszkodliwia się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora w sposób gwarantujący, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

2. Unieszkodliwianie resztek, o którym mowa w ust. 1, obejmuje w przypadku:

- 1) resztek stałych:
 - a) umieszczanie na składowisku odpadów, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, w szczególności jej przeniknięcia do obszarów rolniczych; resztki powinny być przewiezione bezpośrednio na składowisko odpadów w warunkach wykluczających ryzyko ich rozniesienia się, lub
 - b) spalanie, lub
 - c) unieszkodliwienie w inny sposób niż określony w lit. a i b, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 2) resztek płynnych:
 - a) poddanie filtrowaniu lub procesowi osiadania w celu usunięcia resztek stałych, które unieszkodliwia się w sposób określony w pkt 1, a następnie podgrzanie do temperatury minimum 60°C przez co najmniej 30 minut lub
 - b) unieszkodliwienie w inny sposób niż określony w lit. a, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

§ 12. 1. Prawdopodobnie porażonych bulw lub roślin ziemniaka nie przeznaczają się do sadzenia.

2. Bulwy i rośliny ziemniaka, o których mowa w ust. 1, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, unieszkodliwia się w sposób określony w § 10 lub przeznaczają się do:¹²⁾

- 1)¹³⁾ konsumpcji po bezpośrednim dostarczeniu bulw ziemniaka do odbiorcy, bez konieczności przepakowywania lub przeładunku, z tym że w przypadku, gdy bulwy te zostały dostarczone w opakowaniach, to ich pakowanie powinno odbyć się w miejscu, w którym istniała możliwość unieszkodliwienia resztek tych bulw lub roślin ziemniaka w sposób gwarantujący, że nie nastąpi rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*;
- 2) przemysłowego przetworzenia, bezpośrednio po dostarczeniu do zakładu przetwórczego, jeżeli zakład ten dysponuje technologią unieszkodliwiania resztek powstałych w czasie przemysłowego przetwarzania gwarantującą, że nie istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, oraz systemem czyszczenia i dezynfekcji obejmującym co najmniej środki transportu;
- 3)¹⁴⁾ konsumpcji, po ich uprzednim ugotowaniu, lub skarmiania zwierząt, po ich uprzednim ugotowaniu lub uparowaniu.

¹²⁾ Wprowadzenie do wyliczenia w brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 lit. a tiret pierwsze rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

¹³⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 lit. a tiret drugie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 8 lit. a tiret trzecie rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

3. Jeżeli w miejscach, o których mowa w ust. 2 pkt 1, jest planowane przechowywanie ziemniaków przeznaczonych do sadzenia, ziemniaki te izoluje się od prawdopodobnie porażonych bulw lub roślin ziemniaka lub miejsce takie wcześniej czyści się i dezynfekuje.

4. Jeżeli istnieje ryzyko rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, prawdopodobnie porażone bulwy lub rośliny ziemniaka niszczy się pod nadzorem wojewódzkiego inspektora.

5.¹⁵⁾ W przypadku wysadzenia bulw ziemniaków, które zostały uznane za prawdopodobnie porażone, wojewódzki inspektor:

- 1) uznaje za prawdopodobnie porażone:
 - a) bulwy lub rośliny ziemniaka uzyskane w wyniku uprawy prawdopodobnie porażonych bulw ziemniaka,
 - b) pola lub miejsca produkcji, gdzie były wysadzone prawdopodobnie porażone bulwy ziemniaka;
- 2) ustala zasięg prawdopodobnego porażenia i możliwego rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

6.¹⁵⁾ W przypadku, o którym mowa w ust. 5, wojewódzki inspektor:

- 1) przy ustalaniu zasięgu:
 - a) prawdopodobnego porażenia stosuje przepisy § 7 pkt 5a,
 - b) możliwego rozprzestrzeniania stosuje przepisy § 8;
- 2) na podstawie ustalonego zasięgu prawdopodobnego porażenia i zasięgu możliwego rozprzestrzenienia się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* ustala strefę zagrożenia, w której będą podejmowane działania w celu zwalczania i zapobiegania rozprzestrzenianiu się tej bakterii.

§ 13. 1. Środki transportu, maszyny, urządzenia, magazyny, przechowalnie lub ich części uznane za skażone lub prawdopodobnie skażone odkaża się przez oczyszczenie i dezynfekcję, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

2. Opakowania oraz inne przedmioty, uznane za skażone lub prawdopodobnie skażone, niszczy się albo odkaża przez oczyszczenie i dezynfekcję, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

3. Środki transportu, maszyny, urządzenia, opakowania, magazyny, przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, po przeprowadzeniu odkażania nie są dłużej uznawane za skażone lub prawdopodobnie skażone.

§ 14. 1. W miejscach produkcji uznanych za porażone:

- 1) na polu uznanym za porażone:
 - a) przez co najmniej trzy sezony uprawowe następujące po roku, w którym stwierdzono porażenie:
 - niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka, naturalnie występujących roślin żywicielskich tej bakterii oraz innych roślin stwarzających ryzyko rozprzestrzeniania się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - b) w pierwszym sezonie uprawy ziemniaka następującym po okresie, o którym mowa w lit. a, dopuszcza się uprawę ziemniaków z przeznaczeniem na ziemniaki inne niż ziemniaki do sadzenia, jeżeli przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe poprzedzające ten sezon uprawowy stwierdzono w wyniku urzędowych kontroli, że pole to jest wolne od samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*; uprawa podlega urzędowej kontroli, w ramach której, jeżeli są uprawiane ziemniaki, wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1,
 - c)¹⁶⁾ w kolejnym sezonie uprawy dopuszcza się uprawę sadzeniaków ziemniaka, jeżeli zastosowano zmianowanie wyłączające to pole z uprawy ziemniaków przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe; uprawa podlega urzędowej kontroli, o której mowa w § 3 ust. 1, albo

¹⁵⁾ Dodany przez § 1 pkt 8 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

¹⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 9 lit. a rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

- 2) na polu uznanym za porażone:
 - a) podczas czterech sezonów uprawowych następujących po roku, w którym stwierdzono porażenie:
 - niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - stosuje się odłogowanie albo przeznaczają się je na pastwisko, stosując częste niskie koszenie lub intensywny wypas,
 - b) w pierwszym sezonie uprawy ziemniaka następującym po okresie, o którym mowa w lit. a, dopuszcza się uprawę ziemniaków, w tym ziemniaków przeznaczonych do sadzenia, jeżeli przez co najmniej dwa kolejne sezony uprawowe poprzedzające ten sezon uprawowy stwierdzono w wyniku urzędowych kontroli, że pole to jest wolne od samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*; uprawa podlega urzędowej kontroli, w ramach której wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1;
- 3) na polach innych niż uznane za porażone:
 - a) w pierwszym sezonie uprawowym następującym po roku, w którym stwierdzono porażenie:
 - nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka oraz innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* albo
 - dopuszcza się sadzenie sadzeniaków ziemniaka z przeznaczeniem na ziemniaki inne niż ziemniaki do sadzenia, jeżeli wojewódzki inspektor stwierdzi, że nie istnieje ryzyko występowania samosiewów ziemniaka i innych naturalnie występujących roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - b) w drugim sezonie uprawowym następującym po roku, w którym stwierdzono porażenie, w przypadku uprawy ziemniaków, w tym z przeznaczeniem na ziemniaki do sadzenia, dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo ziemniaków wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora w miejscu produkcji innym niż uznane za porażone i uznanych, w wyniku urzędowej kontroli, za wolne od bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - c) w trzecim sezonie uprawowym następującym po roku, w którym stwierdzono porażenie, w przypadku uprawy ziemniaków, w tym z przeznaczeniem na ziemniaki do sadzenia, dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo ziemniaków wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora z sadzeniaków ziemniaka,
 - d) w każdym sezonie uprawowym, o których mowa w lit. a–c:
 - niszczy się samosiewy ziemniaka i inne naturalnie występujące rośliny żywicielskie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - uprawa podlega urzędowej kontroli, w ramach której wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1.

2. W miejscach produkcji, o których mowa w ust. 1, pod nadzorem wojewódzkiego inspektora odkaża się przez oczyszczenie i dezynfekcję wszystkie urządzenia, maszyny, środki transportu i przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*:

- 1) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia oraz
- 2) po pierwszym sezonie uprawowym.

3. W miejscach produkcji, o których mowa w ust. 1, w przypadku systemu produkcji umożliwiającego całkowitą wymianę podłoża:

- 1) nie sadi się bulw, roślin i nasion ziemniaka do czasu przeprowadzenia pod nadzorem wojewódzkiego inspektora zabiegów mających na celu zniszczenie bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* i usunięcie materiału roślinnego roślin żywicielskich bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*, obejmujących co najmniej całkowitą wymianę podłoża oraz oczyszczenie i dezynfekcję miejsca uprawy, sprzętu i urządzeń używanych w produkcji;
- 2) po dokonaniu zabiegów, o których mowa w pkt 1, w przypadku uprawy ziemniaków dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka, minibułw albo mikroroślin ziemniaka wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora.

4.¹⁷⁾ Do przypadku wysadzenia bulw ziemniaka na polu uznanym za porażone bakterią *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* w okresie trzech sezonów uprawowych następujących po roku, w którym stwierdzono porażenie, stosuje się odpowiednio przepisy § 10a.

§ 15. 1. W strefie zagrożenia, niezależnie od wymagań określonych w § 14:

- 1) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia sprzęt i urządzenia używane w produkcji odkaża się w sposób określony w § 13;
- 2) bezpośrednio po stwierdzeniu porażenia i przez co najmniej trzy następne sezony uprawowe:
 - a) miejsca produkcji lub gospodarstwa, w których uprawia się, przechowuje lub przemieszcza bulwy ziemniaka lub w których wykorzystuje się maszyny, urządzenia lub narzędzia używane w produkcji ziemniaka, podlegają nadzorowi wojewódzkiego inspektora,
 - b) w przypadku uprawy ziemniaka dopuszcza się sadzenie wyłącznie sadzeniaków ziemniaka albo ziemniaków przeznaczonych do sadzenia, wyprodukowanych pod nadzorem wojewódzkiego inspektora,
 - c) w przypadku uprawy ziemniaków w miejscu produkcji prawdopodobnie porażonym, oprócz wymagań określonych w lit. b, uprawa ta podlega urzędowej kontroli, w ramach której wojewódzki inspektor przeprowadza badania laboratoryjne, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1,
 - d) oddzielnie zbiera się, przemieszcza i przechowuje sadzeniaki ziemniaka oraz ziemniaki inne niż sadzeniaki albo czyści się i dezynfekuje wszystkie urządzenia, maszyny, środki transportu i przechowalnie lub ich części oraz inne przedmioty, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*,
 - e) przeprowadza się urzędowe kontrole.

2. W strefie zagrożenia wojewódzki inspektor może podjąć działania mające na celu wymianę sadzeniaków ziemniaka.

§ 16. 1. Sadzeniaki ziemniaka powinny spełniać wymagania specjalne określone w przepisach wydanych na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin oraz pochodzić w prostej linii z materiału poddanego urzędowej ocenie i uznanego za wolny od bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* na podstawie badań laboratoryjnych, o których mowa w § 3 ust. 2 pkt 1 i 3.

2. Badania laboratoryjne przeprowadza się:

- 1) w przypadkach gdy porażenie dotyczy produkcji sadzeniaków ziemniaka – na roślinach początkowego rozmnożenia klonalnego;
- 2) w innych przypadkach – na roślinach z początkowego rozmnożenia klonalnego albo na reprezentatywnych próbach materiału bazowego sadzeniaków ziemniaka lub wcześniejszych rozmnożeń.

§ 17. 1. Bulwy ziemniaków wyprodukowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej mogą być przemieszczane z przeznaczeniem do innych państw członkowskich Unii Europejskiej, jeżeli zostały zaopatrzone w zaświadczenie wydane przez wojewódzkiego inspektora po przeprowadzeniu badań laboratoryjnych potwierdzających, że w partii tych bulw nie stwierdzono występowania bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus*.

2. Zaświadczenie wydaje się nie wcześniej niż 14 dni przed dniem wyprowadzenia bulw ziemniaków z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. W wydawanym zaświadczeniu w zakresie danych osobowych podaje się: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres oraz numer wpisu do rejestru przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, osoby, której wydaje się zaświadczenie, numer wpisu do tego rejestru osoby, która wyprodukowała bulwy ziemniaków, oraz imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres odbiorcy tych bulw.

§ 18. Traci moc rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się bakterii *Clavibacter michiganensis* ssp. *sepedonicus* (Dz. U. Nr 75, poz. 709).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 dni od dnia ogłoszenia¹⁸⁾.

¹⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 9 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 4.

¹⁸⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 19 kwietnia 2007 r.